

Kitab Daniel - Saratus Dalapan Puluh Dalapan

Ti Raphia nepi ka Panium: Muka Harti Nabi tina Perang-Perang Kuna

Jeff Pippenger

2024-04-18

Perang Raphia jeung Perang Panium téh dua kajadian sajarah anu béda, anu lumangsung dina mangsa jeung kontéks anu béda-béda, nanging duanana miboga harti anu penting dina sajarah Yudea kuna jeung wewengkon-wewengkon sabudeureunana. Perang Raphia lumangsung dina taun 217 SM. Perang Panium lumangsung dina taun 200 SM antara karajaan Seleukia (raja ti kalér) jeung karajaan Ptolemaik (raja ti kidul). Ieu dua perang téh diidentifikasi dina ayat sabelas nepi ka lima belas tina Daniel pasal sabelas. Ieu dua perang miheulaan Pemberontakan Makabe dina taun 167 SM.

Perang Panium nyokot ngaranna tina ciri géografis nu aya deukeut dinya, nyaéta Gunung Panium, tempat kajadianana éta paprangan. Ngaran Panium asalna tina déwa Yunani Pan, ka saha aya kuil nu didédikasikeun di dinya. Éta tempat dipikawanoh minangka Panium lantaran patalina jeung ibadah ka Pan. Kompléks kuil éta mindeng disebut Sanctuarium Pan, negeskeun kalungguhanana minangka tempat pangbakti agama jeung pangibadahan nu didédikasikeun ka déwa Pan. Istilah “Nymphaeum” nuduhkeun hiji monumén atawa pasanggrahan suci nu didédikasikeun ka nimfa cai dina agama Yunani jeung Romawi kuna. Kompléks kuil di Panium ngawengku hiji guha jeung cinyusu alamiah, nu dipercaya dicicingan ku para nimfa, ku sabab éta sok aya kalana disebut Nymphaeum Panium.

Sanggeus kota éta diwangun deui sarta dimekarkeun ku Herodes Filipus, putra Herodes Agung, kota éta dipikawanoh minangka Kaesarea Filipi pikeun ngahormatan Kaisar Romawi Caesar Augustus jeung Herodes Filipus sorangan. Kompléks Bait Allah éta mangrupa puseur kaagamaan anu penting di jero kota ieu.

Dina mangsa pamaréntahan Kaisar Augustus, éta kuil dipasrahkeun deui atawa dibéré ngaran anyar pikeun ngahormatan Augustus, ngagambarkeun kultus kakaisaran sarta ngahijina prakték-prakték agama Romawi kana bentang kahirupan agama satempat. Wewengkon deukeut kota baheula Caesarea Philippi, tempat ayana kuil Pan, sok disebut minangka “Panto Naraka” atawa “Panto Hades.”

Dina ayat genep welas nepi ka salapan welas tina Daniel pasal sabelas, digambarkeun tilu wewengkon géografis panaklukan anu kudu dikalahlakeun ku Roma kapir supaya manéhna tiasa ngadeg minangka karajaan kaopat dina nubuat Alkitab sarta salaku raja ti kalér dina éta pasal. Dina ayat genep welas, jenderal Romawi Pompey ditepikeun salaku anu nalukkeun Siria dina taun 65 SM, tuluy Yerusalem dina taun 63 SM. Ayat tujuh welas nepi ka salapan welas nétélakeun panaklukan Mesir ku Julius Caesar, nyaéta halangan katilu tina tilu halangan éta. Patempuran Actium dina taun 31 SM nandaan awal tina tilu ratus genep puluh taun nalika Roma kapir maréntah kalawan pangluhurna dina minuhan ayat dua puluh opat tina Daniel pasal sabelas.

Dina ayat ka dua puluh, pamaréntahan Augustus Caesar ditandaan, sarta dina sajarah éta, Yesus lahir. Tuluy dina ayat ka dua puluh hiji jeung ka dua puluh dua, pamaréntahan Tiberius Caesar anu jahat diidentifikasi, sahingga nyirian panyaliban Kristus. Dina ayat ka dua puluh tilu, pakta anu diasupan ku urang Yahudi Makabea jeung Roma kahir ditandaan, ku kituna aliran sajarah anu dimimitian dina ayat ka sabelas eureun, sarta narasi sajarah mundur deui ka mangsa 161 SM nepi ka 158 SM.

Ayat ka dua puluh tilu ngalambangkeun garis Makkabi, sarta sanajan éta henteu nyayagikeun sakabéh rinci ngeunaan garis nuju maranéhna, catetan sajarah nyayagikeunana. Dina taun 217 SM, lumangsung Patempuran Raphia, sarta dina mangsa satuluyna hiji raja budak ngajadikeun Mesir rentan. Nalika para raja Seleukia jeung Yunani nyusun rencana pikeun ngungkulan raja budak éta dina taun 200 SM, Roma nyelapkeun dirina kana sajarah sarta jadi pangreksa raja budak Mesir éta. Dina taun anu sarua lumangsung Patempuran Panium. Tuluy dina taun 167 SM, perang gerilya urang Makkabi mimiti lumangsung.

Pemberontakan Makabea dimimitian di Modein dina taun 167 SM, sarta éta ngawengku kagiatan urang Makabea lain ngan ngalawan Kakaisaran Seleukia, tapi ogé ngalawan urang Yahudi anu ku maranéhna geus dipastikeun aya dina pakait jeung Seleukia. Pemberontakan éta didorong ku alesan agama, sarta dilaksanakeun ngalawan musuh internal jeung musuh éksternal. Dina taun 164 SM urang Makabea ngadédikasikeun deui Bait Allah, sarta kajadian ieu dipieling ku pangrayaan Hanukkah di kalangan urang Yahudi. Dina taun éta maotlah Antiokhus Epifanes anu kawentar goréng téa. Saterusna, ti taun 161 SM nepi ka 158 SM, “pakta” dina ayat ka dua puluh tilu diasupkeun jeung Roma.

Hiji-hijina rujukan langsung ka urang Makkabi, pemberontakan maranéhna, jeung pasatujuan maranéhna jeung Rum, kapanggih dina ayat ka dua puluh tilu; nanging sajarah dinasti éta, anu disebut Dinasti Hasmonea, dimimitian di Modein dina taun 167 SM, sarta nerus nepi ka mangsa salib. Wakil-wakil ahir tina Dinasti Hasmonea nyaéta urang Parisi dina jaman Kristus. Ku kituna, aya hiji garis nuju tina sajarah agama Yahudi nu murtad, sakumaha diwakilan ku urang Makkabi, anu dimimitian dina taun 167 SM dina pemberontakan Modein, anu réngsé dina ayat ka dua puluh hiji jeung ka dua puluh dua nalika Yesus disalib.

Sajarah maranéhna ngahontal hiji titik balik dina ayat genep belas, nalika Roma, pikeun kahiji kalina, ngaliwatan Pompey, nalukkeun Yerusalem. Pangalusna maksud utama anjeunna dina mawa karuksakan ka Yerusalem dina mangsa éta nyaéta pasalia paham di antara dua golongan tina Dinasti Hasmonea. Ti saprak waktu éta (63 SM), Yuda aya dina pamaréntahan Roma. Dinasti Hasmonea ti Makkabi dimimitian sacara nuju dina perang Modein dina taun 167 SM, tuluy ditempatkeun dina kaayaan takluk ka Roma dina taun 63 SM. Teu lila sanggeus mimiti éta sajarah, Makkabi ngamimitian sarta ngasupkeun hiji pakta jeung Roma ti taun 161 SM nepi ka 158 SM. Maranéhna aya dina kaayaan takluk ka Roma ti taun 63 SM nepi ka salib sarta karuksakan ahir Yerusalem dina taun 70.

Galur nuju kaum Makabe nyaéta galur Yudaisme murtad, ku kituna éta ngalambangkeun galur Protestanisme murtad. Ti Mimbar Panium nepi ka hukum Minggu dina ayat genep belas,

kajadian-kajadian nubuat taun 200 SM, 167 SM, 164 SM, jeung pakta ti 161 SM nepi ka 158 SM bakal diulang dina sajarah Protestanisme murtad. Tanda-tanda jalan ieu bakal lumangsung dina sajarah présidén kadalapan anu asalna tina tujuh saméméh hukum Minggu. Taun 200 SM ngalambangkeun garis éksternal tina tanduk Républikan dina patalina jeung taun 167 SM, anu ngalambangkeun garis internal tina tanduk Protestan murtad.

Tanda-tanda ieu saenyana nyumput dina garis sajarah Dinasti Hasmonea, tapi sanajan kitu tetep ngabentuk bagian tina sajarah nu disumputkeun dina ayat opat puluh tina Daniel sabelas. Ieu téh hiji garis nu jadi bagian tina “eta bagian tina nubuat Daniel nu patali jeung poé-poé panungtungan.”

Kanyataan yén agama Yahudi ngarayakeun Hanukkah pikeun miéling pemberontakan urang Makabeus, henteu netepkeun yén urang Makabeus téh jalma-jalma bener. Ku sabab pemberontakan, shekinah henteu kungsi mulang deui ka Bait Allah anu diwangun deui sanggeus panawanan salila tujuh puluh taun. Amanat nubuat panungtungan sumping ngaliwatan Malakhi kira-kira dua abad saméméh urang Makabeus. Sajarah urang Makabeus némbongkeun yén maranéhna ngidinan para pamingpin pulitikna pikeun sakaligus ngalaksanakeun kalungguhan imam agung, nyaéta dosa anu kungsi diusahakeun ku Ptolemaios ti Mesir, sarta anu kungsi ogé diusahakeun ku Raja Uzia. Tradisi netelakeun yén Allah campur tangan pikeun nyegah Ptolemaios tina lampah sacrilegious éta, jeung Firman Allah netelakeun sacara langsung yén Allah mémang campur tangan nalika Raja Uzia ngusahakeun ngalaksanakeun pagawean imam jeung raja. Buah panungtungan tina dinasti maranéhna nyaéta urang Parisi. Henteu aya alesan pikeun nyindekkeun yén urang Makabeus téh lambang kabeneran, sanajan aya panghormatan sajarah anu bisa waé dicekel ku urang Yahudi dina agama Yahudi modéren ka maranéhna.

Réformasi Protestan dimimitian dina jaman Luther, sarta éta mangrupa pamekaran anu progresif. Éta lain hiji tradisi anyar, sabab Yesus jeung murid-murid-Na téh Protestan. Éta mangrupa hiji hudang tina poékna sajarah, tempat Luther jeung para pembaru séjénna dihudangkeun. Puncak tina réformasi progresif éta nyaéta gerakan Millerite. Allah henteu ngan ukur peryogi ngahudangkeun para pembaru awal kana dosa-dosa Babul, tapi Mantenna ngamaksudkeun pikeun nganteurkeun maranéhna kana pamahaman anu lengkep ngeunaan hukum-Na, jeung karya-Na di Bait Suci sawarga. Dina 19 April 1844, kaum Protestan nolak cahaya réformasi anu beuki nambahan sarta jadi Protestantisme murtad.

Kaum Millerit nu satia tuluy “dipasihan jubah,” sarta dipaparin pituduh asup ka Pangsuci Nu Maha Suci pikeun ngarengsekeun padamelan sangkan jadi urang Kristen Protestan anu parantos asak rohani. Dina taun 1863, jalma-jalma anu geus dipasihan jubah éta, ku lantaran teu taat, nyingsieunan jubah Protestanisme, tuluy nyandak jubah Laodikea. Dina mangsa panungtungan tina panandaan ka saratus opat puluh opat rébu, anu dimimitian dua puluh dua taun sanggeus 11 Séptémber 2001, nyaéta dina taun 2023, Singa ti kaom Yuda keur muka segel bebeneran-bebeneran anu ngeusian sajarah nu nyumput dina ayat ka opat puluh tina Daniel pasal sabelas, nyaéta sajarah ti ragragna Uni Soviét dina taun 1989 nepi ka hukum Minggu anu geura datang. Ku ngalakukeun ieu, Anjeunna geus muka segel sajarah Yudaisme murtad minangka lambang Protestanisme murtad.

Duanana garis umat Allah anu murtad, boh anu ti Yuda sacara harfiah boh Yuda rohani (duanana nagri anu mulya), mungkas dina penaklukan Yerusalem, anu kahiji dina taun 63 SM, jeung anu kadua dina hukum Minggu anu baris geura sumping. Duanana garis ngagambarkeun peperangan anu didorong ku kayakinan agama anu sesat. Duanana garis ngagambarkeun hiji peperangan ngalawan filsafat-filsafat agama Yunani, jeung duanana garis tungtungna nyababkeun para murtad aya dina kakawasaan Roma. Kuring nangtukeun tilu peperangan dina ayat opat puluh minangka ngalambangkeun ragragna Uni Soviét dina taun 1989, Perang Ukraina, jeung Panium dina waktu hukum Minggu, pikeun tujuan nandaan ayana bédana antara tilu peperangan éta jeung tilu perang dunya.

“Firman Allah geus maparin pangéling ngeunaan bahaya anu keur ngadeukeutan; upama ieu teu dipaliré, dunya Protestan bakal nyaho naon saéstuna maksud Roma téh, ngan ukur nalika geus kasép teuing pikeun luput tina jebakan. Manéhna keur tumuwuh jadi kuat kalawan cicingeun. Doktrin-doktrina keur ngajalankeun pangaruhna di balé législatif, di gereja-gereja, jeung dina haté manusa. Manéhna keur numpuk wangunan-wangunanana anu luhur tur rongkah, dina tempat-tempat rusiah anu di jerona panganiayaanana baheula bakal diulang deui. Kalawan nyamuni sarta teu kasangka-sangka manéhna keur nguatkeun kakuatanana pikeun ngamajukeun tujuanana sorangan nalika waktuna datang pikeun manéhna nyerang. Sakur anu dipikahayangna téh ngan tempat anu nguntungkeun, jeung ieu ogé geus keur dipasrahkeun ka manéhna. Moal lila deui urang bakal ningali jeung bakal ngarasakeun naon tujuan unsur Romawi téh. Saha waé anu bakal percaya jeung nurut kana firman Allah ku kituna bakal nanggung cacad jeung panganiayaan.” *The Great Controversy*, 581.

Ti ayat sapuluh, nu nandakeun ragragna Uni Soviét dina taun 1989, nepi ka Perang Panium dina ayat lima welas, kapapaan geus “nguatkeun pasukan-pasukanna pikeun ngalajengkeun tujuanana sorangan nalika waktuna geus datang pikeun anjeunna nyerang.” Ayat-ayat ieu nangtukeun kaayaan-kaayaan nubuat anu jadi “jebakan” nu geus disiapkeun ku kapapaan, anu moal mungkin “kabur” ti dinya. Dina papanggihan ahir, anu dilambangkeun ku Perang Panium, gambar sato galak éta bakal diwujudkeun di Amérika Sarikat. Kawujudna gambar éta mangrupa ujian panungtungan pikeun umat Allah dina poé-poé panungtungan.

“Pangeran geus nembongkeun ka abdi kalawan écés yén gambar sato galak bakal dibentuk saméméh panto rahmat nutup; sabab ieu bakal jadi ujian anu gedé pikeun umat Allah, ku éta nasib langgeng maranéhna bakal dipastikeun. ... Dina Wahyu 13 perkara ieu ditepikeun kalawan écés; [Wahyu 13:11–17, dicutat].

“Ieu teh ujian anu kudu karandapan ku umat Allah saméméh maranéhna diségel. Sakumna anu ngabuktikeun kasatiaanna ka Allah ku ngajalankeun hukum-Na, sarta nolak narima sabat palsu, bakal ngagolong dina panji Gusti Allah Yéhuwa, sarta bakal narima segel ti Allah anu hirup. Ari jalma-jalma anu nyerahkeun bebeneran anu asalna ti sawarga sarta narima sabat Minggu, bakal narima tanda sato galak éta.” *Manuscript Releases*, jilid 15, 15.

Kabentukna gambar sato galak dilambangkeun ku mangsa nalika pakumpulan Roma diasupan. Tanduk Protestan Amérika Sarikat jadi putri-putri Roma dina taun 1844, sarta awal sajarah maranéhna diulangan deui dina ahir sajarah maranéhna nalika maranéhna sakali deui mutuskeun

pikeun niron indungna.

“Kuring nempo yén sato nu dua tanduk éta boga sungut naga, sarta yén kakawasaanana aya dina sirahna, jeung yén parentah éta baris medal tina sungutna. Tuluy kuring nempo Indung para Sundal; yén indung éta lain putri-putrina, tapi misah jeung béda ti maranéhna. Manéhna geus boga mangsana, sarta éta geus kaliwat, jeung putri-putrina, nyaéta golongan-golongan Protestan, jadi nu salajengna maju ka panggung sarta ngalakonkeun pikiran nu sarua jeung nu dipiboga ku indungna nalika manéhna nganiaya umat-umat suci. Kuring nempo yén sakumaha indungna geus nyirorot dina kakawasaan, putri-putrina geus tumuwuh, jeung geura maranéhna baris ngajalankeun kakawasaan anu kungsi dijalankeun ku indungna.”

“Kuring ningali yén garéja nominal jeung kaum Adventis nominal, saperti Yudas, bakal ngahianat ka kami ka pihak Katolik pikeun meunang pangaruh maranéhna sangkan maranéhna ngalawan ka bebeneran. Dina mangsa éta, para suci bakal jadi hiji golongan anu teu kacida kasohorna, saeutik dipikawanoh ku pihak Katolik; ari garéja-garéja jeung kaum Adventis nominal anu nyaho kana iman jeung kabiasaan urang (sabab maranéhna ngahatekeun ka urang ku lantaran Sabat, sabab maranéhna teu sanggup ngabantah éta) bakal ngahianat para suci jeung ngalaporkeun maranéhna ka pihak Katolik minangka jalma-jalma anu teu maliré kana lembaga-lembaga rahayat; nyaéta, yén maranéhna ngajaga Sabat jeung teu maliré kana Minggu.

“Geus urang Katolik maréntahkeun ka urang Protestan supaya maju, sarta ngaluarkeun hiji dekrit yén sakur anu henteu daék ngalakonan poé kahiji dina saminggu, gaganti poé katujuh, kudu dipaéhan. Jeung urang Katolik, anu jumlahna loba, baris nangtung ngabéla urang Protestan. Urang Katolik bakal maparin kakawasaan maranéhna ka gambar sato galak éta. Jeung urang Protestan bakal ngalampahkeun sakumaha indung maranéhna baheula ngalampahkeun di hareupeun maranéhna pikeun ngancurkeun para wali. Tapi saméméh dekrit maranéhna ngahasilkeun atawa mawa buah, para wali bakal disalametkeun ku Sora Allah.” Spalding and Magan, 1, 2.

Dina petikan éta aya dua golongan “nominal,” anu hartina “ngan ukur dina ngaran,” anu ngahianat jalma-jalma satia ka Allah ka pihak Katolik. Pamahaman Ellen White ngeunaan gereja-gereja nominal jeung Adventis nominal béda ti naon anu sabenerna dilambangkeun ku éta dina poé-pocé panungtungan; sabab dina pamahaman dirina, “Adventis nominal” bakal ngawakilan saurang Kristen anu ngaku percaya kana datangna Kristus deui. Tapi para nabi nyarita leuwih pikeun poé-pocé panungtungan tibatan pikeun jaman nalika maranéhna hirup, jeung “Adventis nominal,” dina poé-pocé panungtungan, ngawakilan gereja Advent Hari Katujuh Laodikea, sedengkeun gereja-gereja nominal téh turunan jalma-jalma anu dina taun 1844 jadi putri-putri Roma.

Gereja Masehi Advent Hari Ketujuh bakal ngéwa ka “jalma-jalma nu teu kasohor,” anu mangrupikeun wakil Allah nu sajati, sabab maranéhna “teu bisa ngabantah bebeneran Sabat,” anu ngawakilan Sabat istirahatna tanah. Garéja Masehi Advent Hari Ketujuh ngaku ngajunjung poé katujuh minangka poé ibadah, tapi dina poé-pocé panungtungan, Sabat anu teu bisa ku maranéhna dibantah téh nyaéta “tujuh kali,” dina Imamat dua puluh genep, anu mangrupa bebeneran dasar anu pangheulana ku maranéhna ditolak dina taun 1863.

Petikan anu ayeuna keur urang bahas téh nétélakeun dinamika kenabian anu patali jeung sajarah nu dimimitian ku hukum Minggu anu enggal datang, tapi sajarah pangujian panungtungan anu nuturkeun hukum Minggu téh mimiti diwujudkeun di jero Amérika Sarikat. Dina mangsa hukum Minggu, Amérika Sarikat bakal maksa sakuliah dunya pikeun ngadegkeun hiji gambar pikeun sato galak éta, tapi saméméh maranéhna ngaréngsékeun pagawean éta, maranéhna bakal geus ngadegkeun hiji gambar pikeun sato galak éta di Amérika Sarikat.

“Waktu Amérika, nagara kabébasan agama, bakal ngahiji jeung Kapapaan dina maksa nurani jeung ngadorong jalma-jalma pikeun ngahormat sabat palsu, umat di unggal nagara di sakuliah dunya bakal dipingpin pikeun nuturkeun conto dirina.” Testimonies, jilid 6, 18.

“Bangsa-bangsa deungeun bakal nuturkeun conto Amérika Sarikat. Sanajan manéhna mingpin heula, tapi krisis anu sarua bakal tumiba ka umat urang di sakuliah penjuru dunya.” Testimonies, jilid 6, 395.

Cobaan anu gedé pikeun umat Allah lumangsung saméméh hukum Minggu, sabab dina waktu hukum Minggu mangsa kasempetan ditutup pikeun Advent Poé Katujuh. Cobaan éta digambarkeun minangka kabentukna gambar sato galak, jeung gambar sato galak téh nyaéta ngahijina garéja jeung nagara, kalayan garéja nu ngawasaan éta hubungan. Sakumaha kaum Protestan jadi anak awéwé Roma dina taun 1844, sarta anak awéwé téh mangrupikeun gambar indungna, kaum Protestan nu murtad bakal ngalaksanakeun padamelan anu sajajar dina poé-poé pamungkas, sabab Isa salawasna ngagambarkeun ahir hiji perkara ku awal hiji perkara.

Sajarah anu digambarkeun ku “paguyuban” dina ayat ka dua puluh tilu tina Daniel bab sabelas, ngagambarkeun hiji umat murtad ku pangakuan ti tanah kamulyaan anu ngalegaan leungeunna pikeun ngawangun hiji pasatuan jeung Roma. Taun 161 SM nepi ka 158 SM ngagambarkeun kabentukna gambar sato galak anu puncakna lumangsung dina hukum Minggu.

Urang baris neraskeun ieu pangajaran dina artikel salajengna.

“Tapi naon ari ‘gambar pikeun sato galak’ téh? jeung kumaha éta kudu dibentuk? Gambar éta dijieun ku sato galak nu dua tanduk, sarta éta téh gambar pikeun sato galak. Éta ogé disebut gambar tina sato galak. Ku sabab kitu, sangkan ngarti kumaha rupa gambar éta jeung kumaha éta kudu dibentuk, urang kudu nalungtik ciri-ciri sato galak éta sorangan—kapapaanan.”

“Waktu garéja mula-mula jadi ruksak ku jalan ninggalkeun kasaderhanaan Injil sarta narima upacara jeung kabiasaan kahirupan, manéhna leungit Roh jeung kakawasaan Allah; sarta pikeun ngawasa ati nurani rahayat, manéhna néangan pangrojong ti kakawasaan sipil. Hasilna nya éta kapausan, hiji garéja anu ngadalikeun kakawasaan nagara sarta ngagunakeun éta pikeun ngamajukeun tujuanana sorangan, hususna pikeun ngahukum ‘bid’ah.’ Supaya Amérika Sarikat bisa ngabentuk hiji gambar sato galak, kakawasaan agama kudu nepi ka ngadalikeun pamaréntahan sipil sahingga kawenangan nagara ogé bakal dipaké ku garéja pikeun ngahontal tujuanana sorangan.” The Great Controversy, 443.